

Informacija apie viešųjų paslaugų ar jų dalies perėmimą ir teikimą

(aktualu teikiantiems paraiškas pagal antros veiklos srities antrą veiklą – *viešųjų paslaugų prieinamumo gerinimas (Taisyklių 6.2.2 p.)*)

Viešosios paslaugos – pagal įstatymų ir (ar) viešojo administravimo subjektų nustatytus reikalavimus vykdoma šių subjektų prižiūrima veikla, kuria sukuriama valstybės ar savivaldybių garantuojama ir visuomenės nariams vienodai prieinama nauda.

Viešųjų paslaugų teikimo administravimas – įstatymų nustatyta tvarka atliekama viešojo administravimo subjektų veikla nustatant viešųjų paslaugų teikimo taisykles ir tvarką, išduodant leidimus teikti viešąsias paslaugas, steigiant atitinkamos formos juridinius asmenis arba parenkant kitus asmenis, teiksiančius viešąsias paslaugas, taip pat viešųjų paslaugų teikimo priežiūra.

Bendruomeninės organizacijos gali viešosios paslaugos ar jos dalies teikimą perimti iš biudžetinės (-ių) organizacijos (-ų) (t. y. kai viešosios paslaugos (*socialinės, švietimo, mokslo, kultūros, sporto ir kitos įstatymų numatytos paslaugos*) anksčiau buvo teikiamos valstybės ar savivaldybių įsteigtų specialių įstaigų bei organizacijų ir yra visa apimtimi ar iš dalies perduodamos teikti kaimo bendruomenėms, arba kaimo bendruomenė organizuoja naujas viešąsias paslaugas, kurios **nebuvo teikiamos jos veiklos teritorijoje, tačiau jų poreikis** yra, arba viešosios paslaugos yra teikiamos valstybės ar savivaldybių įsteigtų specialių įstaigų bei organizacijų, tačiau **jų apimtys nėra pakankamos ar kokybė neatitinka vartotojų lūkesčių** (poreikis grindžiamas dokumentais), ir kaimo bendruomenė imasi jas teikti).

Viešųjų paslaugų ar jų dalies atitikimo sąlygas reglamentuojantys dokumentai:

- **Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas:**

<https://www.infolex.lt/ta/65125#:~:text=NAUJA%20REDAKCIJA%20nuo,Nr.%202022%2D15614:>

- **Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos skelbiamas viešųjų paslaugų sąrašas**

<https://vrm.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/viesasis-administravimas/viesosios-paslaugos/>

Keletas tinkamų KBO viešųjų paslaugų (iš aukščiau pateikto sąrašo):

- ✓ Bendrosios socialinės paslaugos (aprūpinimas būtiniaisiais drabužiais ir avalyne, asmeninės higienos ir priežiūros paslaugų organizavimas, sociokultūrinės paslaugos);
- ✓ Socialinė priežiūra (laikinas apnakvindinimas, pagalba į namus, socialinių įgūdžių ugdymas, palaikymas ir (ar) atkūrimas, vaikų dienos socialinė priežiūra);
- ✓ Socialinė globa (dienos socialinė globa, trumpalaikė socialinė globa);
- ✓ Knygų ir kitų dokumentų teikimas panaudai;

- ✓ Viešoji interneto prieiga;
- ✓ Naudojimosi kūrybos, bendradarbybės ir laisvalaikio viešosiomis erdvėmis paslauga (garso ir vaizdo įrašų studijomis, jaunimo erdvėmis, medijų erdvėmis, multicentrais ir pan.);
- ✓ Informacinio ir skaitmeninio raštingumo ugdymas;
- ✓ Vaikų ir jaunimo užimtumo, meninis ugdymas;
- ✓ Tautinių mažumų kultūros puoselėjimo ir sklaidos renginių organizavimas;
- ✓ Vietinio ir atvykstamojo turizmo skatinimas;
- ✓ Nemokamas maitinimas, nevertinant šeimos pajamų ir mokiniams iš nepasiturinčių šeimų;
- ✓ Neformalusis vaikų švietimas;
- ✓ Vaikų formalųjį švietimą papildantis ugdymas;
- ✓ Gyventojų fizinio aktyvumo veikla (mėgėjiškas sportas).

- **Viešųjų paslaugų perdavimo gidas**

<https://inovacijuagentura.lt/pradek-versla/socialinis-verslas/socialinis-verslas/viesuju-paslaugu-perdavimo-gidas.html>

- **Wikipedijoje (https://lt.wikipedia.org/wiki/Vie%C5%A1oji_paslauga) skelbiama informacija:**

Dalį savivaldybės kompetencijai įstatymo priskiriamų funkcijų pilnai arba bent didžiąja dalimi gali atlikti savivaldybės nuosavybės arba iš dalies privačios įmonės ir įstaigos. Tai daugiausia civilizacijos raidoje atsiradusi ūkinė veikla, pradėta vykdyti pačių savivaldybių arba jų iniciatyva, kuri dėl savo specifikos yra monopolistinė, arba negali būti reguliuojama rinkos metodais.

Šių paslaugų grupės:

- ✓ *Centralizuotas šilumos, elektros, vandens, dujų tiekimas, lietaus vandens ir buitinių nuotekų valymas, sąvartynai;*
- ✓ *Viešojo transporto organizavimas;*
- ✓ *Nekomercinės kultūros, laisvalaikio (teatrų, kino teatrų, parodų salių) organizavimas.*
- ✓ *Pagrindinis (privalomas) švietimas;*
- ✓ *Vaikų ir jaunimo dienos centrų, ikimokyklinio ir popamokinio lavinimo organizavimas.*
- ✓ *Specialusis lavinimas (meno, sporto, techninės kūrybos būreliai ir mokyklos);*
- ✓ *Gyventojų užimtumo ir viešųjų darbų organizavimas;*
- ✓ *Socialinio būsto statyba;*
- ✓ *Kapinių priežiūra.*

Kitą paslaugų grupę sudaro veikla, kurią savivaldybės užsakymu ir jos nustatytais sąlygomis gali atlikti privačios struktūros ar nevyriausybinės organizacijos:

- ✓ *Komunalinių atliekų surinkimas ir tvarkymas;*
- ✓ *Keleivių ir krovinių vežimas;*
- ✓ *Turizmo organizavimas;*
- ✓ *Infrastruktūros objektų statyba ir eksploatavimas;*
- ✓ *Socialinė globa ir rūpyba.*